

ቅዱሳን መሳኔክት
(ክፍል ከንድ)

ብጹህ ወቅዱስ ከቡን ሺኖዳ ሳስሳዊ
ከንድስተማራት
ትርጉም፡ ዲ./ን ዘሳስም ቻሳቸዉ.

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን

ቅዱሳን መላእክት

ይህ አጭር ትምህርት የሚከተሉትን ነገሮች አካቷል።

- መላእክት የብርሃን ነፍሳት ሆነው ስለመፈጠራቸው
- ቁጥራቸው ቅድስናቸው እና ደረጃቸው
- ሊቀ መላእክት ቅዱስ ሚካኤልና ሊቀ መላእክት ቅዱስ ገብርኤል
- ሱራፌልና ኪሩቤል
- ቅዱሳን መላእክት እግዚአብሔርን እንዴት እንደሚያገለግሉ
- በዳግም ምጽአት ያላቸው አገልግሎት
- ሰዎችን በማብሰር እና መልእክት በማስተላለፍ ያላቸው አገልግሎት
- በምሕረት እና ሰዎችን በመጠበቅ ያላቸው አገልግሎት
- ሰይጣን ጥንቱ፣ አወዳደቁ፣ ሥራው እና ፍጻሜው።

መላእክት የብርሃን ነፍሳት ናቸው

መላእክት ቅዱሳን ሠናፍስት ናቸው። የተፈጠሩትም ከስድስቱ ዕለታት በመጀመሪያው ዕለት /በዕለተ እሑድ/ እግዚአብሔር «ብርሃን ይሁን» ባለ ጊዜ ነው /ዘፍ.1፥3/።

«የብርሃን መላእክት» /1ቆሮ.10፥14/ ተብለው በተገለጡት መሠረትም መላእክት ከዚያ ብርሃን ጋር የተጨማሪ ብርሃናዊ ምድርን ናቸው። ስለ ተፈጥሯቸውም «መላእክቱን መንፈስ፣ የሚያገለግሉትንም የእሳት ነበልባል የሚያደርግ» ተብሎ ተጽፏል/መዝ.103፥4/።

ስለዚህ መላእክት እጅግ ውብ የሆኑ ሰማያዊ ያን የብርሃን ሠናፍስት ናቸው። «በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ» /ዘፍ.1፥1/ ሲባልም ሰማያትን በውስጣቸው ካለው ሁሉ ጋር ፈጠረ ማለት ነው፤ እነዚህም መላእክት ናቸው። ስለ መላእክት ብርሃናዊነት በዮሐንስ የራስይ መጽሐፍ እንዲሁ ተብሎ ተጽፏል፤ «ከዚህ በኋላ ታላቅ ሥልጣን ያለው ሌላ መልአክ ከሰማይ ሲወርድ አየሁ፤ ከክብሩም የተነሣ ምድር በራች» /ራዕይ.18፥1/።

በእርሱ ክብር ምክንያት ምድር የበራችው ያ መልአክ እጅግ ያማረ፣ ታላቅ፣ ኃያል እና ብርሃናዊነት ያለውም ከሰማይ ነው። ከጌታችን ትንሣኤ በኋላ የመቃብሩን ድንጋይ ስላንከባለለው መልአክም እንዲህ ተብሎ ተጽፏል፤ «መልአኩም እንደ መብረቅ ልብሱም እንደ በረዶ ነጭ ነበር»/ማቴ.28፥3/።

ቅዱስ ጴጥሮስ ከእስር ቤት ነጻ የወጣበትን ታሪክ በሚናገረው የሐዋርያት ሥራ ክፍል ላይም እንዲህ ተብሏል፤ «እነሆም የጌታ መልአክ ቀረበ በቤቱም ውስጥ ብርሃን በራ» /ሐዋ.12፥7/። የመላእክትን ብርሃናዊነት የሚናገሩ ምሳሌዎች እንዴት ብዙ ናቸው!

መላእክት ቅዱሳን ናቸው

መላእክትን በተመለከተ ልናውቃቸው ከሚገቡ ነገሮች በጣም አስፈላጊው በቅድስናቸው የሚገለጡ ንጹሐን ሙሴስት መሆናቸው ነው። ስለዚህም በመጽሐፍ ቅዱስ ቅዱሳን ተብለው ተጠርተዋል። «የሰው ልጅ በክብሩ በሚመጣበት ጊዜ ከእርሱም ጋር ቅዱሳን መላእክቱ ሁሉ በሚመጡ ጊዜ በክብሩ ዙፋን ይቀመጣል»/ማቴ.25 ÷ 31/። እኛም በጸሎቶቻችን፣ በመጻሕፍቶቻችን እና በትምህርቶቻችን ወቅት «ቅዱሳን መላእክት»፣ «ንጹሐን መላእክት» . . እንላቸዋለን።

መላእክት ቅዱሳን ናቸው፤ ነጻ ፈቃድ ቢኖራቸውም እንኳን አይበድሉም። "ዲያብሎስ በካደ ጊዜ በእምነት በመጽናት" ፈተናውን አልፏል። "ፈተናውን በማለፍ" ስኬታማ የሆኑትም የጽድቅን አክሊል ደፍተዋል። ይህም እንዲህ የሚለውን የቅዱስ ጳውሎስን ቃል ያስታውሰናል፤ «መልካሙን ገድል ተጋድያለሁ፣ ሩጫዬን ጨርሻለሁ፣ ሃይማኖትን ጠብቄአለሁ፣ ወደፊት የጽድቅ አክሊል ተዘጋጅቶልኛል፤ ይህንንም ጻድቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ያን ቀን ለእኔ ያስረክባል፤ ደግሞም መገለጡን ለሚወዱት ሁሉ እንጂ ለእኔ ብቻ አይደለም» /2ጢሞ.4 ÷ 6-8/።

በዚያች በመጨረሻ ቀን የጽድቅን አክሊል የሚያገኝ ከዚያ በኋላ ኃጢአት ፈጽሞ በማይኖርባት በጽድቅ ውስጥ ለዘለዓለም ይኖራል። ስለዚህ መላእክቱ በጽድቃቸው ምክንያት ተፈትነው ከወደቁት እና ጽድቃቸውን ካጡት ከርጉማን ሙሴስት /ከአጋንንት/ ተለይተዋል።

ስለዚህም ሰዎች ሆነው ከፍ ወዳለ /ፍጹም/ ጽድቅ [ቅድስና] የደረሱትን ከመላእክት ጋር እናመሳስላቸዋለን። ስለዚህም ለእግዚአብሔር ባላቸው ቀረቤታ የጽድቅን ሕይወት የሚኖሩት መነኮሳት ምድራውያን መላእክት ተብለው ይጠራሉ። ስለዚህም በመንፈስ እና በጥበብ እንዲሁም በዕውቀት የተሞላ ስለነበረው ስለ መጀመሪያው ዲያቆን ስለ እስጢፋኖስ እንዲህ ተብሏል፤ "በሸንጎም የተቀመጡት ሁሉ ትኩር ብለው ሲመለከቱት ፊቱን እንደ መልአክ ፊት ሆኖ አዩት"/ሐዋ.6 ÷ 15/።

ጻድቃን በመንግሥተ ሰማያት ስለሚኖሩት ኑሮም እንዲህ ተብሏል፤ «ከሙታንስ ሲነሱ በሰማያት እንዳሉ መላእክት ይሆናሉ እንጂ፣ አያገቡም፣ አይጋቡምም።» /ማር. 12 ÷ 25/።

አካላቸውን በተመለከተ በፍጹም ንጽሕና ያሉ ናቸው፤ በእነርሱ ዘንድ ጾታ እና ሥርዓተ ጾታ የለም።

ቁጥራቸው

በቅዱስ ነርጎርዮስ ላይ አምላካችንን፤ «የሺሕ ሺሕዎች በፊትህ ይቆማሉ፤ አሥር ሺሕ ጊዜ ዐሥር ሺሕዎች ለአንተ አገልግሎታቸውን ያቀርባሉ» እንላለን። ይህ ማለት ሚሊዮኖችና፣ መቶ ሚሊዮኖች ማለት ነው።

ይህ አገላለጽ የተወሰደው እንዲህ እያለ ስለ ጌታ ከሚናገርበት ከነቢዩ ከዳንኤል ትንቢቶች ነው፤ «ሺሕ ጊዜ ያገለግሉት ነበር እልፍ አእላፋትም በፊቱ ቆመው ነበር» /ዳን.7 ÷ 10/። [እልፍ ማለት ዐሥር ሺሕ ማለት ነው]።

በተመሳሳይ ሁኔታ ባለ ራስዬ ቅዱስ ዮሐንስ በራእይ መጽሐፉ እንዲህ ብሏል፤ «አየሁም፣ በዙፋኑም በእንሰሶቹም በሽማግሌዎቹም ዙሪያ የብዙ መላእክትን ድምፅ ሰማሁ፤ ቁጥራቸውም አእላፋት ጊዜ አእላፋትና ሺሕ ጊዜ ሺሕ ነበረ» /ራዕ.5 ÷ 11/።

መዝሙረኛው ቅዱስ ዳዊትም እንዲህ ይላል፤ «የእግዚአብሔር ሰረገላዎች የብዙ ብዙ ሺሕ ናቸው» /መዝ.68 ÷ 17/። ስነዚህ ዜሱ በጣም ትልቅ /ብዙ/ ስለሆነው ቁጥራቸው የቀረቡ ቀላል መግለጫዎች ናቸው። ሁሉንም በነቢዩ በኤርምያስ መጽሐፍ የተባለው ይጠ ቀልልናል፤ «የሰማይን ሠራዊት የባሕርንም አሸዋ መስፈር አይቻልም»/ኤር.33 ÷ 22/።

የኃይል ባለቤት/ኃያላን/ መሆናቸው

መዝሙረኛው ቅዱስ ዳዊት በመዝሙሩ ስለ መላእክት እንዲህ ይላል፤ «ቃሉን የምትፈጽሙ ብርቱዎችና ኃያላን የቃሉንም ድምፅ የምትሰሙ መላእክቱ ሁሉ እግዚአብሔርን ባርኩ» /መዝ.102 ÷ 20/።

መላእክት ኃያላን መሆናቸው ይህን ያህል ነው፤ «በዚያችም ሌሊት የእግዚአብሔር መልአክ ወጣ፤ ከእስራኤላውያን ሰፈር መቶ ሰማንያ አምስት ሺሕ ገደለ፤ ማለዳም በተነሡ ጊዜ እነሆ ሁሉ በድኖች ነበሩ»/2ነገ.19 ÷ 35/።

ይህ እንዴት ያለ ኃይል ነው? በዚህ ዓለም ካሉት በጣም ኃይል ከሆኑ ሠራዊቶች መካከል በዚህ መልኩ ሊገለጹ የሚችሉም የለም። ወደ ሰዶም የሄዱት "እና ሎጥ ቤት የገቡት ሁለቱ መላእክትም" «በቤቱ ደጃፍ የነበሩትንም ሰዎች ከታናሻቸው ጀምሮ እስከ ታላቃቸው ድረስ አሳወሯቸው፤ ደጃፉንም ለማግኘት ሲፈልጉ ደከሙ»/ዘፍ.19 ÷ 11/።

ንጉሥ ሄሮድስ አግሪጳም ልቡን ባሳበጠ ጊዜም፤ «በተቀጠረ ቀንም ሄሮድስ ልብስ መንግሥቱን ለብሶ በዙፋኑን ተቀመጠ እነርሱንም ተናገራቸው፤ ሕዝቡም የእግዚአብሔር ድምፅ ነው የሰው ድምፅ አይደለም ብለው ጮኹ። ለእግዚአብሔርም ክብር ስላልሰጠ ያን ጊዜ የጌታ መልአክ መታው በትልም ተበልቶ ሞተ» /ሐዋ.12 ÷ 21-23/።

የትንሣኤው መልአክም ወደ መቃብሩ በመጣ ጊዜ ታላቅ የመሬት መንቀጥቀጥን እንዳደረገና ድንጋዩን እንዳንከባለለ እናስተውላለን /ማቴ.28 ÷ 2/። ሰባት መለኮቶች ስላሏቸውና እነዚህም በተነፉ ጊዜ አስጨናቂ ነገሮች ስለሚያደርጉት መላእክት ኃይልነት በቅዱስ ዮሐንስ የራእይ መጽሐፍ የተጻፈውንም አንርሳ /ራዕ.8 ÷ 5-13/።

ዛጅ ራእዩ ቅዱስ ዮሐንስ አሁንም እንዲህ ይላል፤ «ሌላም ብርቱ መልአክ ደመና ተጎናጽፎ ከሰማይ ሲወርድ አየሁ፤ በራሱም ላይ ቀስተ ደመና ነበረ፤ ፊቱም እንደ ፀሐይ እግሮቹም እንደ እሳት አምዶች ነበሩ የተከፈተችንም ታናሽ መጽሐፍ በእጁ ያዘ። ቀኝ እግሩንም በባሕር ላይ ግራውንም በምድር ላይ አኖረ እንደሚያገሳም አንበሳ በታላቅ ድምፅ ጮኹ» /ራእ. 10 ÷ 1-3/

እነዚህም ሰማሳያነት ያህል ከቀረብን እንጂ መሳከት እንደ ኃይል ባስቤትነታቸው ከእነዚህ የሚበልጡ ድንቅ ሥራዎችንም ይሠራሉ።

ደረጃቸው

መላእክት /የመላእክተ ነገዶች/ ደረጃ አላቸው። በእያንዳንዱ ደረጃ /ነገድ/ ውስጥም መላእክት /ሠራዊቶች/ አሉ።

ነብዩ ሚክያስ «እግዚአብሔር በዙፋኑ ተቀምጦ፡- የሰማይም ሠራዊት ሁሉ በቀኙና በግራው ቆመው አየሁ» እንዳለው /2ኛ 165 18÷18/ እኛም ወደ መላእክቱ እየጠቆምን እግዚአብሔርን «የሠራዊት ጌታ» እንለዋለን።

ከእነርሱ መካከልም ሊቃነ መላእክት አሉ። እነርሱም ሰባት ናቸው።

በራእይ መጽሐፍ ቅዱስ ዮሐንስ ስለ እነርሱ እንዲህ ብሏል፤

- «በእግዚአብሔርም ፊት የሚቆሙትን ሰባቱን መላእክት አየሁ» /ራእይ 8 ÷ 2/
- «ወደ ምድር ሁሉ የተላኩ የእግዚአብሔር መናፍስት ናቸው» /ራእይ. 5 ÷ 6/

«ከዙፋኑም መብረቅና ድምፅ፡- «ነጎድጓድም ይወጣል፤ በዙፋኑም ፊት ሰባት የእሳት መብራቶች ይበሩ ነበር። እነርሱም ሰባቱ የእግዚአብሔር መናፍስት ናቸው» በማለት በመብራት መስሎ ገልጿቸዋል /ራዕይ. 4 ÷ 5/።

የእነዚህ ሁሉ አለቃ ቅዱስ ሚካኤል ነው፤ እነርሱ «የእግዚአብሔር ሠራዊት አለቃ» ተብሎ የተጠራው ነው /ኢያሱ 5 ÷ 14/።

ሊቀ መላእክት ቅዱስ ሚካኤል

ሚካኤል የሚለው ስም «ማን እንደ እግዚአብሔር» የሚል ትርጉም ያለው የእብራይስጥ ቃል ነው።

ቅዱስ ሚካኤል የመላእክት ሁሉ አለቃ ነው። ቅድስት ቤተ ክርስቲያንም በየቅዳሴው፣ በየዝማሬው፣ በየዘሎቱ እና በየመዝሙሩ ምልጃውን ትማፀናለች /ትጠይቃለች/።

በዓሉም በየወሩ በ12 ቀን ይከበራል፤ በእነዚህ እለታትም ያደረጋቸው ተአምራት ይነበባሉ፤ ይሰበካሉ።

ብዙ ክርስቲያኖችም በእነዚህ እለታት ለተቸገረ በማብላት፣ ለተጠማ በማጠጣት፣ ለታረዘ በማልበስና በጎ ሥራ በመስራት ቅዱስ ሚካኤልን ይዘክራሉ /ያስባሉ/፤ እንዲያማልዳቸው ይማጸናሉ።

የሊቀ መላእክት የቅዱስ ሚካኤል ሥዕል እንደ «የእግዚአብሔር ሠራዊት አለቃ» የወታደር ልብስ ለብሶ ተስሎ በየቤተ ክርስቲያኑ ይቀመጣል።

በቅዱስ ዮሐንስ የራእይ መጽሐፍ «በሰማይም ሰልፍ ሆነ፤ ሚካኤልና መላእክቱ ዘንድውን ተዋጉ። ዘንድውም ከመላእክቱ ጋር ተዋጋ አልቻላቸውም ከዚያም ወዲያ በሰማይ ስፍራ አልተገኘላቸውም» ራእይ /12፥7/ ተብሎ እንደተጻፈው ከሥዕላቱ ላይ ቅዱስ ሚካኤል ሰይፍ ይዞ በዘንድ አምሳል ያለውን ዲያብሎስን ሲወጋ ይታያል።

ለእርሱ ያለንን ፍቅር ለመግለጽ፣ በምልጃው ለመጠቀም በስሙ አብያተ ክርስቲያናትን እናንጸለን።

ቤተ ክርስቲያናችን ሊቀ መላእክት ቅዱስ ሚካኤል በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 28 የተገለጸው ከጌታችን ትንሳኤ በኋላ የመቃብሩን ድንጋይ አንከባሎ በላዩ ላይ የተቀመጠው መልአክ እንደሆነ ታምናለች።

በነቢዩ ዳንኤል መጽሐፍም ስለ እርሱም እንዲህ ተብሏል፤ «በዚህም ዘመን ስለ ሕዝብህ ልጆች የሚቆመው ታላቁ አለቃ ሚካኤል ይነሳል» /ዳን. 12፥1/

ሊቀ መላእክት ቅዱስ ሚካኤል እጅግ ታላቅ ቢሆንም እንኳን በታላቅነቱ አንጻር በይሁዳ መልአክት ላይ እንደተገለጸው ትህትናውን እናያለን፤ እንዲህ ተብሎ ተጽፏል፤

«የመላእክት አለቃ ሚካኤል እንኳን ስለ ሙሴ ሥጋ ከሰየጣን ጋር በተከራከረ ጊዜ የስድብ ቃልን ሊናገር አስደፍረው» /ይሁ. 9/

ሊቀ መላእክት ቅዱስ ገብርኤል

ቅዱስ ገብርኤልም ከመላእክት አለቆች አንዱ ነው። ስሙ በእብራይስጥ የእግዚአብሔር ኃይል ማለት ነው።

ለዘካርያስ መካኒቱ ሚስቱ ኤልሳቤጥ እንደምትወልድና የልጅም ስም ዮሐንስ እንደሚባል ያበሰረው እርሱ ነው። /ሉቃ. 1፥13/። በዚህን ጊዜ ስለ ቅዱስ ዮሐንስ መጥምቅ አንዳንድ ትንቢቶችን በመናገሩ መላእክት እግዚአብሔር በገለጠላቸው መጠን መጻእያቱን የማወቅ ፀጋ እንዳላቸውም ታውቋል። /ሉቃ. 1፥19-20/

እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያምንም እግዚአብሔር ወልድ የእርሷን ሥጋ እና ነፍስ ተዋህዶ /ነስቶ/ ሰው እንደሚሆን ያበሰራትም እርሱ ነው፤ እጅ እያነሳ እንዲህ ብሏታል፤

«መንፈስ ቅዱስ ያድርብኛል፤ የልዑል ኃይልም ይጋርድኛል፤ ከአንቺ የሚወለደውም ቅዱስ ነው። የልዑል እግዚአብሔር ልጅም ይባላል።» /ሉቃ. 1፥35/

ቅዱስ ገብርኤል አብሳሪ ብቻ ሳይሆን እውቀትን የሚገልጥም ጭምር ነው።

ነቢዩ ዳንኤል ባየው ራእይ ግራ በተገባ ጊዜ እግዚአብሔር «ገብርኤል ሆይ! ራእዩን ለዳንኤል ግለጥለት» ብሎታል። /ዳን. 8፥16/

በሌላ ቦታ ሳይም «ዳንኤል ሆይ! ጥበብንና ማስተዋልን እሰጠህ ዘንድ አሁን መጥቻለሁ» ብሎታል /ዳን. 9፥21-22/

ይህም የመላእክትን ጠልቆ መረዳትና ጠዋታዎችን /የወደፊቱን/ የማወቅ ችሎታ ያሳያል።

- ከእግዚአብሔር ተልኮ ሦስቱን ሕጻናት በእሳት ከመቃል ያዳናቸውም ሊቀ መላእክት ቅዱስ ገብርኤል ነው።

ሌሎቹ ሊቃነ መላእክት ፍፋኤል፣ ሱርያል፣ ፋኑኤል፣ ዑራኤል እና ፋኑኤል ናቸው። /አፍኒን እና ሳቄኬስ የሚሉም አሉ/

ኪሩቤልና ሱራፊል

ኪሩቤል የሚለው ቃል ብዙ ቁጥር ነው። ነጠላው ኪሩብ ነው። ሱራፊል የሚለው ቃልም ብዙ ቁጥር ነው። ነጠላው ሱራፊ ነው።

ሱራፊል የሚለው ቃል የተጠቀሰው በኢሳይያስ መጽሐፍ በስደተኛው ምእራፍ ላይ ብቻ ነው። «ቅዱስ፣ ቅዱስ፣ ቅዱስ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር፤ ምድር ሁሉ በክብር ተሞልታለች» እያሉ እግዚአብሔርን ያመሰግናሉ። ስለዚህ የዚህ የመላእክት ነገድ /ደረጃ/ ተልእኮ ምሥጋና ነው።

ስለዚህ ነገድ የተነገረው «ዐይኖቻቸው ብዙ የሆኑ» ወይም «በዐይን የተሞሉ» የሚለው አገላለጽ /ራእይ 4፥6/ ሁሉንም ቦታ የሚያካትተውን ሰፊ ዕውቀታቸውን እና ነገሮችን ከአንድ አቅጣጫ ብቻ እንዳማይመለከቱ ያሳያል።

ኪሩቤል የሚለው ቃል ብዙ ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ተጠቅሷል።

ነቢዩ ኢሳይያስ ኪሩቤልና ሱራፊል «እያንዳንዱ ስድስት ክንፍ አለው፤ በሁለት ክንፎቹ ፊቱን ይሸፍናል፤ በሁለት ክንፎቹ እግሩን ይሸፍናል፤ በሁለቱ ደግሞ ይበራል» በማለት ጽፏል /ኢሳ. 6፥2/ ፊታቸውን መሸፈናቸው የእግዚአብሔርን ፊት

መፍራታቸውን እና መለኮታዊውን መንበር ማክበራቸውን ያሳያል። እግሮቻቸውን መሸፈናቸው ራሳቸውን ዝቅ ማድረጋቸውን /their modesty/ ያሳያል።

በነቢዩ በሕዝቅኤል መጽሐፍ ስለ ኩሩቤል የተጻፉ በርካታ ነገሮችን እናገኛለን።

በእነርሱና በዮሐንስ የራእይ መጽሐፍ በተጠቀሱት በአራቱ ሥጋ ባልለበሱት ነገር ግን የእንስሳ መልክ ባላቸው ፍጥረታት መካከል ተመሳሳይነት /ግንኙነት/ አለ። የመጀመሪያው አንበሳ ይመስላል፤ ሁለተኛው ላም ይመስላል ሶስተኛው ሰውን ይመስላል፤ አራተኛው ደግሞ ንስር ይመስላል። /ራእይ. 4፥6-7/

ይህ በትንቢተ ሕዝቅኤል ላይ ስለ ኩሩቤል ከተገለጸው ጋር አንድ አይነት ነው /ሕዝ. 1፥15/

ሌሎቹ የመላእክት ደረጃዎች አጋእዝት፣ ሥልጣናት እና ኃይላት መናብርት፣ ይገኙባቸዋል። /ቆላ. 1፥10/

የቅዱሳን መሳሕተ በረከታቸው ይደርብን፣ ስማላጅነታቸው ይደረግላቸዋል።

.... ይቆያን....